

Periode 2 - Jagers en verzamelaars en vroege boeren in een vernattend landschap (7000/6500 - 3400 v. Chr.)

Archeologische zone 2.1 Verdrinkend landschap

Omstreeks 7000 voor Chr. drong de zee al binnen in de lagere westelijk delen (20-25 meter onder NAP) van het IJsselmeergebied (zie Verdrinkend landschap 1.5). Door de zeespiegelstijging drong de zee vanaf die tijd steeds verder binnen en verplaatste de zone met veenmoeras steeds verder oostwaarts en hoger het gebied in.¹ Oudere en lager gelegen veengebieden werden tegelijkertijd bedekt en ingesneden met kleiige en zandige humeuze afzettingen (Laagpakket van Wormer). Rond 3850 voor Chr. stond het hele gebied op deze manier onder (in)directe invloed van de zee.

Onderzoeksthema 2.1a Vernatting en verdrinking

Veel is nog onbekend over de snelheid en de invloed van de vernatting op het toenmalige landschap en de effecten daarvan voor de mens wat betreft het gebruik van dit landschap. Antwoorden op vragen als hoe verloopt de vernatting en de verdrinking van het gebied en waar en vanaf wanneer is er invloed van brak of zout water zijn interessant voor dit onderzoeksthema. Met name het basisveen vormt een belangrijke bron voor de antwoorden op deze vragen. Dit basisveen ligt, met uitzondering van sommige verstoorde gebieden, nagenoeg overal bovenop de pleistocene afzettingen. Het is van belang inzicht te verwerven in de verbreiding van verschillende milieus die in deze periode aanwezig waren. De diepteligging en datering van veenvoorkomens kunnen iets zeggen over de periode van verdrinking en paleo-ecologisch onderzoek (soorten veen, pollen, etc.) kan iets zeggen over het milieu ter plaatse en in de regio. Zijn het aaneengesloten venen geweest, was er sprake van open water met eventueel afzetting van klei, silt of zand? Kortom beter inzicht in de aan/afwezigheid, genese, aard (soorten veen etc.),

verspreiding van het basisveen is nodig om in de toekomst gerichter onderzoek te kunnen doen naar het gebruik van deze landschappen.

Vos, P.C., Van der Meulen, M.J., Bazelmans, J., Weerts, H.J.T. (red) 2018: *Atlas van Nederland in het Holoceen: landschap en bewoning vanaf de laatste ijstijd tot nu*, Amsterdam.

¹ Vos, 2018.

Heeft u vragen?

Bel dan 033 – 421 7 456 of stuur een mail naar info@cultureelerfgoed.nl.
www.cultureelerfgoed.nl

Teksten gerealiseerd door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed i.s.m. Mooi Noord Holland

Kaartmateriaal: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed i.s.m. Vestigia BV

Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

November 2020

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Smallepad 5, 3811 MG Amersfoort.

Met kennis en advies geeft de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed de toekomst een verleden.